

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

„Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi”.

Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020”

Stowarzyszenie ”WIR”-Wiejska Inicjatywa Rozwoju w dniach 3-5.10.2023 zorganizowało wyjazd studyjny pn. „Dobre praktyki w Województwie Kujawsko – Pomorskim dla 16 osób pracowników, przedstawicieli organów decyzyjnych lub członków LGD Zadanie realizowane było w ramach podpisanej umowy WPROW-FV/7/2023 Z DNIA 15.05.2023 R, dofinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020”

W pierwszym dniu w **Otwartym Punkcie Integracji w Tucholi** uczestnicy poznali założenia modelu usamodzielniania dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną. Projekt realizowany jest przez PCPR w Tucholi w ramach PO Wiedza, Edukacja, Rozwój od czerwca 2019 roku do października 2023 roku. W ramach projektu dofinansowane są gospodarstwa opiekuńcze, mieszkanie treningowe, mieszkanie wspierane. **Usługi opiekuńcze** realizowane są przez właścicieli gospodarstw rolnych, w których od poniedziałku do piątku przebywa przez 8 godzin pięcioosobowa grupa osób od 18 roku życia do 65 lat z niepełnosprawnością intelektualną. Osoby te mają zapewnione posiłki, które przygotowują wraz z opiekunami ,uczestniczą w zajęciach, warsztatach zorganizowanych przez opiekunów, wycieczkach, spotkaniach integracyjnych mogą skorzystać z usług zewnętrznych np. rehabilitacji. Niestety projekt się kończy i co dalej ?, mieliśmy mieszane uczucia, gdyż osoby z niepełnosprawnością intelektualną przywiązują się do swoich opiekunów, miejsc, zwierząt, którymi się opiekują i jak im wytłumaczyć, że od listopada już się nie spotkają w danym gospodarstwie rolnym. Uczestnicy wyjazdu studyjnego poznali dwa gospodarstwa rolne, których właściciele uczestniczą w projekcie. **Mieszkanie treningowe w Tucholi** składało się z czterech pokoi z łazienkami, aneksem kuchennym w pełni wyposażonym i pokojem dziennym .Mieszkańcami opiekuje się kierownik i opiekun terapeuta, uczestnicy mają zapewnione posiłki, w przypadku **mieszkań wspieranych** PCPR pokrywa koszty utrzymania mieszkania, ale nie pokrywa już kosztów żywienia, mieszkańcy mają także mniejszy zakres wsparcia, gdyż założenia są takie iż osoby w mieszkaniu wspieranym są bardziej samodzielne.

W Bydgoszczy uczestnicy byli na terenie Młynów Rothera i zwiedzili wystawę „Węzły” jest to opowieść o mieście nad rzeką Brdą (Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach VIII osi priorytetowej, działanie 8.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020)

W drugim dniu gościliśmy w **Lokalnej Grupy Działania Czarnoziem na Soli z siedzibą w Kruszwicy**. Lokalna Strategia Rozwoju obejmuje obszar 8 gmin: Dąbrowę Biskupią, Gniewkowo, Inowrocław, Janikowo, Kruszwicę, Pakość, Rojewo, Złotniki Kujawskie, wszystkie te gminy położone są w województwie kujawsko-pomorskim. LGD jako jedyna w województwie realizuje Program pilotażowy Inteligentne wioski (Smart Villages), dowiedzieliśmy się jak wyglądały procedury konkursowe. Założenia były takie, aby w każdej z gmin partnerskich powstała co najmniej jedna koncepcja Smart Villages. W obecnym okresie Programowania LGD realizuje strategię wielofundusową i pokazała nam projekty zrealizowane w ramach rewitalizacji. Ciekawy projekt dotyczył **wiatraka typu koźlak w Chrośnie**, który stanowi unikat w województwie kujawsko-pomorskim. Zabytkowy Wiatrak Gustaw pracował do 1970 roku później popadł w zapomnienie. W ramach Programu Rewitalizacja za sumę ponad 1,2 mln zł nie tylko odrestaurowano zabytek, ale wybudowano parking, sanitariaty, piec chlebowy, mini scenę i stworzono ciekawe miejsce dla turystów i mieszkańców. Będąc w **Kruszwicy** pierwszej stolicy Polski zwiedziliśmy XII wieczną romańską kolegiatę i „Mysią Wieżę” obiekty dofinansowane były z wielu programów i dziś stanowią atrakcję turystyczną miasta. Kolejny projekt pn „**Przystanek Łojewo**” może być przykładem wspólnej oferty kilku partnerów prowadzących w Łojewie działalność agroturystyczną, edukacyjną, rekreacyjną i gastronomiczną. W odnowionym budynku Szkoły Podstawowej powstało Centrum Dziedzictwa Kujaw Zachodnich, prezentowana tu jest historia, tradycje i kultura ludowa obszaru.. Centrum zajmuje się promocją jej byłego mieszkańca Stanisława Przybyszewskiego, co roku organizowany jest także plener rzeźbiarki. W Łojewie funkcjonuje inkubator kuchenny gdzie powstają produkty lokalne np. soki, dżemy, inkubator działa również jako firma cateringowa. W ramach rewitalizacji zagospodarowano plażę nad jeziorem Szarlej gdzie turysta i mieszkaniec może korzystać z fajnej infrastruktury, działa tu także mała kawiarenka. Po obiedzie udaliśmy się do Bydgoszczy, zwiedziliśmy Centrum Wolontariatu. Jest to miejsce gdzie spotkają się organizacje pozarządowe i bezpłatnie mogą realizować projekty na rzecz mieszkańców. Naszą uwagę przyciągnęła wystawa fotografii poświęcona kolei żelaznych. Stare Miasto w Bydgoszczy zwiedziliśmy z przewodnikiem mogliśmy się przekonać jak wiele inwestycji wykonano dzięki czemu miasto to ma wiele do zaproponowania turystom i mieszkańcom .

Ostatni dzień to wizyta w **Wiosce Górniczej w Pile-Młyn** . Kolejny projekt realizowany w ramach rewitalizacji, ale nie tylko o czym przekonała nas Prezes Stowarzyszenia BUKO i Przedsiębiorstwa Społecznego Górnicza Wioska Sp. z o.o. na rynku.

. Wykorzystano zapomnianą historię wioski górniczej gdzie w latach 1850-1939 wydobywano węgiel brunatny i utworzono wieś tematyczną, która w swojej ofercie opatentowała imprezy Wesele Szygara i Barbórkową Biesiadę Piwną. Imprezy integracyjne oparte są na lokalnych tradycjach kulturowych, kulinarnych , muzycznych związanych z historią podziemnych kopalń węgla brunatnego. Uczestnicy zwiedzili teren wioski , spotkali się z duchem kopalni Skarbnikiem, poznali model kopalni z 1921 roku.

Wyjazd bardzo ciekawy pokazujący świetne projekty realizowane w ramach inicjatywy Leader, Regionalnego Programu Operacyjnego, które pokazują jak beneficjenci korzystają ze środków unijnych i jak wiele zrobiono od momentu wstąpienia Polski do Unii Europejskiej.